

ŞİDDETEN KORUNMA

Sizin yapabileceğiniz
TURKS

TransAct kurumu politikacı ve idarecilere, menajerlere, eğitimlere, doktorlara, yardım görevlilerine, sağlık ve refah sektöründeki diğer arabuluculara, polis bünyesindeki uzmanlara, cumhuriyet savcılığına, topluma kazandırma ve çocuk esirgeme kurumuna destek sağlamaktadır. Bilgi ve metod geliştirme, politika analizi ve gündem belirleme, eğitim ve tavsiye TransAct kurumunun üç ana görevidir.

TransAct

Vinkenburgstraat 2a, Utrecht
Postbus 1413, 3500 BK Utrecht
Tel.: 030-2326500
Fax: 030-2326555
Internet: www.transact.nl
Email: algemeen@transact.nl

TransAct Training en Advies

Tel.: 030-2340933
Email: training-advies@transact.nl

Colofon:

Tekst: Gaby Wertenbroek ve Marianne Cense
Tasarım: Avant la lettre, Utrecht
Baskı: TransAct'ın Shakti vakfıyla yaptığı ortak çalışmanın yayımıdır, Eindhoven, ikinci yeni baskı

Bu broşür Adalet Bakanlığının ve Halk sağlığı, Refah ve Spor Bakanlığının (Ministerie van VWS) maddi katkılarıyla bastırılmıştır.

Bu broşür, posta ve idari masraflar karşılığında ücretsiz olarak yedi ayrı dilde (Türkçe, Arapça, Farsça, Fransızca, İngilizce, İspanyolca ve Hollanda) istenebilir.

© TransAct, 2005

Kaynak belirtildiği takdirde alıntı yapılabilir.

ŞİDDETEN KORUNMA

Şiddet her yerde karşımıza çıkar; evde, işyerinde ya da halka açık yerlerde. Bütün kültürlerde şiddet vardır. Aile içi şiddette kadınlar, erkekler ve çocuklar genellikle mağdur, şahit ya da saldırgan olarak yer alırlar. Aile içinde şiddet en sık kadınlara yönelik olmaktadır. Yani kendi evinin içinde, şiddet; her yaş grubu içerisinde, bütün sınıflarda, meslek gruplarından kişiler arasında, her gelir düzeyinde, köyde ve şehirlerde de karşımıza çıkmaktadır.

Şiddeti normal bir durum olarak görmemelisin ve hiç bir zamanda kabullenmemelisin. Şiddeti durdurmak için adımlar atabilirsin. Oturum izninden dolayı yada ekonomik olarak bağımlı olman bir şey yapamaman demek değildir. Bu durumlar içerisinde bile şiddete karşı neler yapabileceğini bu broşürde bulabilirsin.

BU BROŞÜR KİMİN İÇİN HAZIRLANMIŞTIR?

Bu broşür, özellikle göçmen ve mülteci olarak Hollanda'da yaşayan kadınlar için hazırlanmıştır. Şiddetten kendinizi nasıl koruyabileceğinizi bu broşürde okuyabilirsiniz.

ŞİDDET NEDİR?

Şiddetin birçok şekli bulunmaktadır.

Fiziksel şiddet: Tokat atma, tekme atma, yere yatırıp üzerinde tepinme, saçtan sürükleme, merdivenden aşağı atma, kaynayan yağı veya suyu üzerine boşaltma vb.

Cinsel şiddet: cinsel ilişkiye zorlama, tecavüz, sert yabancı aletleri kadının cinsel organına zorla sokma, meme uçlarını kesme, kadınlık organını sünnet etme, anne rahmindeki bebeğin kız olduğu öğrenildiğinde daha doğmadan kürtajla alma, kız kaçırma, zorla başkalarının yaptığı cinsel ilişkiye bakmaya zorlama vb.

Duygusal şiddet: Tehdit etme, aşağılama, hakaret etme, mağdurun kendi parasına el koyma, pasaport yada kimlik kartı gibi kişisel belgelerini yok etme veya elinden alma, eve hapsederek sosyal hayattan mahrum bırakma, telefon etmenin yasaklanması. Sizi ve çocukları tehdit etme, değerli eşyaları kullanılmaz hale getirme, intiharla tehdit etme. Ayrıca aslı olmayan nedenlere dayanarak kişiyi aşağılama ve ikinci plana atma (örneğin: “Pis kokuyorsun”, “hırsızsın”) vb.

Yukarıda üç başlık altında toplamış olduğumuz şiddet şekillerinin kombinasyonunda karşımıza sıklıkla çıkmaktadır. Bütün şiddet türleri tehlikelidir ve şiddete uğrayan mağdurlar da genellikle geride bir iz kalır.

ŞİDDETİ KİM KULLANIR

Genellikle erkekler şiddeti kullanan taraf, kadın ile çocuklar şiddete maruz kalan taraflardır. Ancak kadınlar da şiddeti kullanan taraf olabilecekleri gibi erkeklerde mağdur olabilirler. Araştırmalar gösteriyorki, şiddete maruz kalan kadınların birçoğu saldırganı zaten tanımaktadır. Saldırgan; bir arkadaş, bir aile üyesi (eş, kayınpeder/kayınvalide), bir tanıdık, komşu yada patron olabilir. Ancak bu durum, yardım istemeyi veya polise şikayette bulunmayı engellememelidir.

ÖNYARGILAR

Kadınlara uygulanan şiddet hakkında birçok önyargı vardır. Bu önyargılar kadınların uğradıkları şiddete olan bakış açılarını ve kendilerine olan bakış açılarını etkilemektedir.

Genellikle karşılaşılan önyargılar:

“Kadınlar Şiddeti kendileri istiyorlar”

Hiçkimse kötü muameleyi veya tecavüzü haketmemektedir. Kadının giyiniş şekli, bakışı, mesleğinin ne olduğuna, kaç yaşında olduğuna veya nereye gittiğine bakılmaksızın bu zarar verici ve vahşi suçlar hep işlenmektedir.

“Erkekler cinsel arzularını kontrol altında tutamadıkları için cinsel şiddet uygularlar ve tecavüze yönelirler”

Eğer erkekler isterlerse, cinsel arzuları ne kadar güçlü olursa olsun, yinede cinsel isteklerini kontrol altında tutabilirler. Hiçbir arzu bir başkasına şiddet uygulama hakkını vermez. şiddet cinsel arzulardan değil, genellikle kontrol, yönetme, acı verme ve aşağılama arzusundan kaynaklanmaktadır. Birçok cinsel şiddet kişinin kontrolünü kaybetmesinden değil, bunu kasıtlı yapmasından dolayı ortaya çıkmaktadır.

“Erkeğin ailesini kontrol altında tutmak için şiddet uygulaması kabul edilecek bir durumdur”

Bir erkek ailenin normal bir üyesidir. Hangi sebepten olursa olsun, şiddet uygulanması kabul edilemez bir davranıştır. Anlaşmazlıklar konuşularak çözülmelidir, şiddet kullanarak değil.

“Her ailenin bir problemi vardır; bu benim kaderim; Allah böyle istiyor; Kur’anda böyle yazıyor”

Tesadüfen yanlış bir ailede bulunmanızdan veya kaderinizden dolayı şiddete uğramazsınız. Kadın veya erkeğin şiddet kurbanı olması Kuran’ın hiçbir yerinde yazmaz ve Allah’ta böyle birşeyi asla istemez. Kuran’ın hiçbir yerinde kadınlara şiddet uygulanabilir diye yazmadığı gibi aksine ‘bir kadına çok değerli, hemen kırılacak bir bardak gibi davranılmalı’ diye yazmaktadır.

“Eğer birisiyle çıkıyorsan, onunla yatmak zorundasın”

Çıktığınız kişiyle size içki veya yemek ısmarladı diye yatmanız gerekmemektedir. Hatta kendi evinize davet ettiğiniz kişiyle de yatmanız gerekmemektedir. Beraber çıktığınız kişiyle, kendi isteğiniz dışında zorla ilişkiye girmeniz kabul edilemez birşeydir. Birisi ile çıkıyor olmanız, o kişiye sizin canınızı yakma hakkını vermez. Eğer birisi sizinle

zorla cinsel ilişkiye giriyorsa, bu bir suçtur ve kanunen cezayı gerektirir.

ŞİDDETİN SONUÇLARI

Şiddet, maruz kalan kişilerde zarar verilmişlik ve aşağılanmışlık duygusu bırakmaktadır. Mağdurlarda şaşkınlık duygusunda ortaya çıkmaktadır. Herkes şiddetin sonucunda farklı tepkiler göstermektedir.

- Mağdur; saldırganı suçlaması gerekirken aksine kendini suçlu hisseder. Örneğin 'ben böyle yapmasaydım ...o bana şiddet uygulamazdı...!' gibi düşünür. Ama hiç kimsenin başka birisine şiddet uygulama hakkı yoktur. Saldırgan taraf her zaman suçludur.
- Bazı kadınlar; kendilerinin başına böyle birşey geldiği için utanırlar.
- Yine bazı kadınlar bu şiddet olayından sonra tekrar şiddete uğrama olasılığından, sokağa çıkmaktan, dokunulmaktan, erkeklerden korkarlar.
- Saldırgana karşı ya da etrafınızda olupta sizi koruyabilecekleri halde korumayanlara karşı kızgınlık duyabilirsiniz.
- Gece korkunç rüyalardan, uykusuzluktan, iştahsızlıktan şikayetçi olabilirsiniz ve bunların yanında

ayrıca vücudunuzu kirli ve kendinizi hasta hissediyor olabilirsiniz.

SEN KENDİN ŞİDDETE KARŞI NE YAPABİLİRSİN?

Şiddet; kişide çok etki bırakır. Kendi başına bu sorunu çözmek çok zor olabilir. Aynı zamanda birisi ile konuşmaktan da korkuyor olabilir, ya da utaniyor, ya da bu durumdan kendinizin sorumlu olduğunu düşünüyor olabilirsiniz. Eğer bu işin içinden artık kendi başına çıkamayacağını düşünüyorsan başka birisi ile konuşmayı denemelisin. Bu kişi; kendi etrafından güvenilebileceğin aileden birisi yada seni anlayabileceğine, dinleyebileceğine inandığın yakın çevrenden birisi olabilir. Bunun yanında ayrıca bir danışmandan yardım alabilirsin. Konuşmak rahatlamayı sağladığı gibi, yapabileceklerini gözden geçirmeni sağlayacaktır. Bir çok kadın aile içi şiddete maruz kalmaktadır. Yardım kuruluşları bu kadınlara yardım etmek için oluşturulmuştur. Eğer bir aile üyesi tarafından (örneğin eşinizden) şiddete uğramaktan korkuyorsanız, o zaman bir kaçış veya kurtuluş planı yapmanız akıllıca olur. Eğer böyle bir

planı yapabilme gücünü kendinizde bulamıyorsanız, danışma kurumlarından (hulpverlening) destek isteyiniz. Bu konuda poliste size yardımcı olabilir çünkü polisin görevi sizin güvenliğinizi sağlamaktır.

1. Yardım

Ne yapacağınıza karar vermeniz çok önemli olduğu gibi, aynı zamanda çokta zordur. Bu konu hakkında özel olarak teorik ve pratik düzeyde eğitim görmüş bir kişiyle konuşmanız size yardımcı olabilir. Bu danışman (hulpverleners) sahip olduğunuz imkanları anlamanıza yardımcı olacaktır. Ayrıca sizin güven içinde kalabileceğiniz adresleri bu kişiden temin edebilirsiniz. Sizin için önemli ve özel olan kişisel dosyalarınızın bu danışmanlar (hulpverleners) tarafından güvenli bir şekilde saklanmasını talep edebilirsiniz. Bu danışma kurumlarından birine gitmeye karar verdiğiniz an yanınızda güvendiğiniz bir dostunuzun bulunması iyi olacaktır. Bu yardım kuruluşlarına giderken yalnız gitmek yerine güvendiğiniz yakın arkadaşlarınızdan birisiyle birlikte gitmeniz faydalıdır.

Bütün belediyelerin bünyelerinde sosyal danışma büroları (maatschappelijk werk) vardır. Bu bürolar-

da çalışan sosyal danışmanların görevi; problemleri dinlemek ve bu problemlerin çözülmesi için neler yapılabileceğine yönelik bilgilendirme vermektir. Bu kurumların telefon numaraları telefon rehberinde de bulunur. Eğer geçici bir süre güven içinde kalmaya ihtiyacın olursa sığınma evlerine gidebilirsin. Bazı belediyelerin bünyelerinde şiddete uğradıktan sonra arayabileceğin telefon numaraları vardır. Aynı zamanda internette www.huiselijkgeweld.nl sayfasında içinde bulunduğun bölgedeki yardım kuruluşlarının adresinide bulabilirsin.

—14

Eğer telefonla birisiyle şiddet konusunda konuşmak istiyorsan aşağıdaki telefon numaralarını arayabilirsin:

- Yabancı kadınlar telefonu: Tel: **0800-0240027** (pazartesi ile cuma günleri arasında saat 10.00 dan 14.00 de kadar ve aynı zaman da pazartesi ve çarşamba günleri akşam saat 19.00 dan 22.00 ye kadar ücretsiz ulaşılabilir).

www.allochtonevrouwentelefoon.com

- Stichting Korrelatie, problemlerde yardım, tel. **0900-1450** ya da e-mail aracılığıyla vraag@korrelatie.nl

Yukardaki yardım kuruluşlarının yanı sıra yabancı kadın kuruluşlarından da yardım isteyebilirsiniz:

- Stichting Kezban size aile içi şiddet konusunda bilgi verebilir. Stichting Kezban, postbus 166, NL 1110 AD Diemen, tel: **06-12507996**, info@st-kezban.nl
- Stichting Shakti destek ve yardım eder. Tel. **040-2118740**, e-mail: shakti@iae.nl

Eğer eşiniz ya da birlikte olduğunuz arkadaşınız saldırgan davranışlarda bulunuyorsa bu davranışlarını değiştirmek için bir terapiye gidebilir. Bu terapilere katılan kişilerin saldırgan davranışlarında azalmaya yönelik değişiklikler olduğu kadınlar tarafından gözlenmiştir. Bu gibi terapilerin nerede yapıldığını yaşadığınız bölge içerisinde bulunan sosyal danışma bürolarından, kadın sığınma evlerinden, (mülteci kadınlar çalışma bürosundan) ya da Sociale Dienst'ten öğrenebilirsiniz.

15—

2. Kendi kurtuluş planınızı yapın

Böyle bir plan, sizin o şiddet ortamından kaçışınızı kolaylaştıracaktır. Ayrıca kendi evinizin dışında yaşayabilme şansınızı da artıracaktır.

Kurtuluş planının aşamaları:

1. Gerçekten evden ayrıldığınız anda dostlarınızla ve danışmanlar (hulpverleners) ile maddi, manevi ve pratik yardım alabileceğiniz bir iletişim ağı kurunuz. Sığınma evleri hakkında bilgi alabileceğiniz kendi kendine yardım grupları ve kurumlar vardır.

2. Sizin ve çocuklarınızın saldırgan tarafından bulunamayacağı bir sığınma adresi ayarlayın. Eğer bir adreste çocuklarınızla beraber kalabilme şansınız olmazsa, alternatif olarak farklı sığınma adresleri ayarla.

3. Acilen kaçma ihtimaline karşı, en gerekli giysi ve eşyalarınızın olduğu bir bavul hazırlayın. O kritik anda kendinizi ve çocuklarınızı giydirebileceğiniz bir zamanınız dahi olmayabilir. Bu nedenle hazırladığınız bavulu, evin güvenli ama kolay ulaşılabilir bir köşesine sakla.

4. Pasaport, evlilik cüzdanı, çocuklarınızın doğum belgelerini, oturum belgenizi, hesap cüzdanı yada

banka kartınızı, kısacası sizin için çok önemli olabileceğini düşündüğünüz bütün belge ve dokümanlarınızı kolaylıkla kapıp evden kaçabileceğiniz bir yerde toplayın. Yada kaçtıktan sonra evin dışında ulaşabileceğiniz bir yere saklayın.

5. Sizin için maddi ve manevi değeri olan özel eşyalarınız içinde aynı işlemi uygulayın.

6. Yaşadığınız şiddetle ilgili bir rapor veya bir günlük tutun. Mektupları, reçeteleri, polise tutturduğunuz tutanakların kopyalarını, mahkeme belgelerini ve fotoğrafları saklayın. Bunlara daha sonra uğradığınız şiddeti ispat etmek için ihtiyacınız olacaktır. Bütün bu önemli belgeleri bir kasa içinde muhafaza ediniz veya çok güvendiğiniz birisine emanet ediniz.

7. Evden ayrılma kararınızı vermeden önce, çocuklarınız ve eviniz ile ilgili kanuni hak ve sorumluluklarınız hakkında bir avukat, bir sosyal danışman veya bir diğer profesyonel yardımcı kişi ile görüşünüz. Gerektiğinde kendi çevrenizden bir kişiyi aracı olarak yanınızda götürün.

8. Evden ayrıldıktan sonra, saldırgana nerede veya nerelerde olduğunuzu hiçbir koşul altında anlatmayın. Üst düzeyde ihtiyat tedbirleri alın. Her zaman nereye gideceğinizi ve ne zaman geri döneceğinizi bir arkadaşınıza bildirin. Ayrıca olabildiğince çok güvenlik önlemleri de alın. Alarm sistemi, kapı ve camlar için ekstra kilitler, bir bekçi köpeği ve sizi kimin aradığını gösteren bir cep telefonu satın alın.

9. Hakkınız olan koruma yasa ve kurallarını kullanın. Eğer gerekli ise saldırgan için yaşadığınız sokağa giriş yasağı çıkarttırın veya polise ihbarda bulunun. Eğer bir dava olursa, bütün oturumlarda size destek olacak bir ekstra avukat isteyin. Eğer kanuni süreç başlamışsa, saldırganın suçunu ve sorumluluğunu kabul etmesine kadar bu süreci devam ettirin. Bu sizin kendi güvenliğinizi için çok önemlidir.

10. Eğer yeterince veya hiç Hollanda'ca bilmiyorsanız, bir kurumdan kendi dilinizi konuşan bir eleman veya parasız bir tercüman isteyebilirsiniz. İçinde yaşadığınız bölge içerisinde bulunan çeviri merkezinin veya kendi güvendiğiniz, sizin söyle-

diklerinizi çeviri yapabilecek birisinin telefon numarasını yanınızda bulundurun.

3. Polise telefon et

Eğer çok acil bir şekilde yardıma ihtiyacınız varsa, o zaman hemen **112** alarm numarasını arayın.

Polisin görevi normal asayişli sağlamak olduğu kadar aile içi şiddetide önlemektir. Polis; sizin telefonla aramanız yada komşularınızın sizin ihtiyacınız olduğunu düşünerek aramaları sonucunda geldiğinde saldırganın saldırgan davranışlarını hemen durdurmasını sağlar ve bu yaptığı davranıştan dolayı soruşturma başlatır. Eğer ortada çok ciddi şiddet varsa saldırgan büyük bir ihtimalle hakim karşısına çıkartılır. Ama sen; şiddete uğradıktan sonra da polise gidebilirsin. Polis her zaman seni dinler ve o durum içerisinde neler yapılabileceğini sana açıklar. Bu durumda şikayette bulunabileceğiniz gibi sadece başınızdan geçen şiddet olayını anlatabilir ama şikayette bulunmayabilirsin. Eğer şikayette bulunursan polis senden bu durumu belgeleyecek delilleri göstermeni isteyecektir. Örneğin vücudunuzda bulunan yaralar, ev doktorundan alacağınız sağlık raporu ve bunların yanı sıra etrafta durumu gören,

duyan kişilerin isimleri. Artık eşi tarafından şiddete uğrayan bir kadın olarak boşanmanız durumunda dahi bağımsız oturum izni alma hakkına sahipsiniz. Yani boşanmanız durumunda Hollanda'yı terk etmek zorunda değilsiniz.

TELEFON NUMARALARI

- Ev içi şiddet ile ilgili tavsiye ve yardım kuruluşları ya da sosyal yardım veya başka yardımlar için bölge telefon rehberine ya da www.huiselijkgeweld.nl internet adresine bakınız.
- Yabancı kadınlar telefonu: Tel: **0800-0240027** (pazartesi ile cuma günleri arasında saat 10.00 dan 14.00 e kadar ve aynı zaman da pazartesi ve çarşamba günleri akşam saat 19.00 dan 22.00 ye kadar ücretsiz ulaşılabilir). www.allochtonevrouwentelefoon.com
- Stichting Korrelatie (Korrelatie Vakfı):
Tel. **0900-1450**, e-mail vraag@korrelatie.nl
- Stichting Kezban (Kezban Vakfı):
Tel: **06-12507996**, e-mail info@st-kezban.nl
- Stichting Shakti (Shakti Vakfı):
Tel. **040-2118740**, e-mail: shakti@iae.nl
- Kendi bölgenizde yardım: www.huiselijkgeweld.nl

TransAct

Landelijk expertisecentrum

- *aanpak huiselijk geweld*
- *aanpak seksueel geweld*
- *vraagstukken rond sekse en etniciteit*

